

Aprobat	Hotărârea CEC nr. 1185 din 18 august 2023
În vigoare	din 5 septembrie 2023
Publicat în Monitorul Oficial al RM	2023, nr. 338-340, art. 866
modificat prin:	Hotărârea CEC nr. 2672/2024, publicată în Monitorul Oficial al RM, 2024, nr. 364-366, art. 665

REGULAMENT
privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale
Capitolul I. Dispoziții generale

1. Prezentul regulament stabilește condițiile și modul de susținere financiară a activității de colectare a semnăturilor în susținerea candidaților la o funcție publică electivă și a campaniilor electorale ale concurenților electorali, procedurile de prezentare a rapoartelor privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, de supraveghere și control privind finanțarea activității grupurilor de inițiativă și a concurenților electorali/participanților la referendum, precum și răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul finanțării grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale.

2. Prevederile prezentului regulament se aplică:

1) grupurilor de inițiativă, înregistrate în vederea colectării semnăturilor pentru susținerea unui candidat la o funcție publică electivă în cazul alegerilor parlamentare, prezidențiale, regionale sau locale și în vederea inițierii referendumului de orice nivel;

2) persoanelor care își înaintează propria candidatură pentru ocuparea unei funcții publice electivă independent de partidele politice și de blocurile electorale, care nu constituie grupuri de inițiativă și decid să colecteze singure semnături, în cazul alegerilor parlamentare și locale.

3) concurenților electorali în alegerile parlamentare, prezidențiale, regionale sau locale;

4) participanților la referendumul de orice nivel;

5) donatorilor persoane fizice și persoane juridice.

3. Competitorii electorali și alți subiecți implicați în procesul de finanțare a grupurilor de inițiativă și a campaniei electorale se conduc de Constituția Republicii Moldova, Codul electoral nr. 325/2022, Legea integrității nr. 82/2017, de prezentul regulament și de alte acte administrative în domeniu. Condițiile și modul de finanțare a grupurilor de inițiativă și a campaniei electorale în cadrul alegerilor regionale se efectuează inclusiv în condițiile prezentului regulament și ale actelor normative locale.

4. Din motive de claritate și fluiditate a textului, precum și pentru a nu încărca textul cu dublete masculin/feminin, termenii folosiți în prezentul regulament care denumesc funcții au forma de masculin generic și poartă un caracter incluziv/nonsexist.

5. În sensul prezentului regulament, următoarele noțiuni semnifică:

activitate de colectare a semnăturilor – ansamblu de acțiuni ce cuprind colectarea semnăturilor de către persoanele care și-au înaintat propria candidatură pentru ocuparea unei funcții publice electivă independent de partidele politice și de blocurile electorale, candidații la funcția de Președinte al Republicii Moldova, precum și de membrii grupului de inițiativă constituit în vederea susținerii candidaților desemnați la o funcție electivă sau în vederea inițierii unui referendum;

ajutor social – plată lunară în bani acordată familiei defavorizate în condițiile Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social;

cont bancar special – cont deschis la bancă destinat virării mijloacelor financiare ale competitorilor electorali din contul cu mențiunea „Fond electoral” pentru plățile care nu pot fi efectuate prin intermediul contului respectiv;

cont „Destinat grupului de inițiativă” – cont deschis la bancă destinat în exclusivitate virării mijloacelor financiare proprii ale candidatului desemnat și/sau ale partidului politic care a înregistrat grupul de inițiativă și cele primite de la persoane fizice (cetățeni ai Republicii Moldova) și/sau juridice din țară, în scopul finanțării activității grupului de inițiativă;

cont „Fond electoral” – cont deschis la bancă destinat în exclusivitate virării mijloacelor financiare proprii ale concurentului electoral sau participantului la referendum și cele primite de la persoane fizice (cetățeni ai Republicii Moldova) și/sau juridice din țară, în scopul finanțării campaniei electorale;

sisteme de plăți – sisteme de transfer de fonduri în sensul Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică;

terminal POS – dispozitiv automatizat utilizat de competitorul electoral pentru încasarea mijloacelor financiare prevăzute la art. 57 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022, prin operațiuni de plată.

[pct.5. modificat prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

6. Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1102/2023, se aplică în mod corespunzător și competitorilor electorali, în cazul în care nu contravine prevederilor prezentului regulament.

7. În toate cazurile prevăzute de prezentul regulament, în care se face trimitere la salariul mediu lunar pe economie pe anul respectiv, cuantumul acestuia este calculat în conformitate cu prognoza indicatorilor macroeconomici și aprobat prin hotărârea Guvernului în anul respectiv.

8. În toate cazurile prevăzute de prezentul regulament, în care se face trimitere la echivalentul procentual din veniturile prevăzute în bugetul de stat pentru anul respectiv, cuantumul acestuia este calculat în conformitate cu legea bugetului de stat adoptată în anul respectiv.

9. Sursele de finanțare a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale sunt prevăzute la art. 54 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022. Surse de finanțare altele decât cele prevăzute nu se pot folosi.

10. Pe lângă sursele de venit sub formă de donații, credite fără dobândă de la stat sau mijloace financiare proprii (acumulate în conturile partidului politic la data începerii perioadei electorale), candidații desemnați, candidații independenți și/sau Președintele Republicii Moldova sau primarul înregistrați în calitate de participanți la referendum pot utiliza în scopuri electorale mijloace financiare proprii, în limita stabilită pentru donațiile făcute de persoanele fizice.

11. Veniturile prevăzute la pct. 9 se scutesc de impozit sau se impozitează în conformitate cu prevederile Codului fiscal.

12. În scopul deschiderii contului „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral”, grupurile de inițiativă, concurenții electorali și participanții la referendum sunt luați în evidență fiscală în condițiile stabilite de art. 162 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal nr. 1163/1997.

13. Grupurile de inițiativă, concurenții electorali și participanții la referendum depun cerere la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat competentă, însoțită de hotărârea organului electoral de înregistrare, iar aceasta atribuie codul fiscal și eliberează certificatul de atribuire a codului fiscal în termen de cel mult 24 de ore de la data depunerii acesteia, în condițiile Ordinului Serviciului Fiscal de Stat nr. 467/2020 „Privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la modul de luare în evidență fiscală și atribuire provizorie a codului fiscal concurenților electorali și grupurilor de inițiativă.

14. Finanțarea grupurilor de inițiativă se efectuează cu respectarea următoarelor condiții:

1) În termen de 3 zile după înregistrare la Comisia Electorală Centrală sau la consiliul electoral de circumscripție, grupul de inițiativă deschide la bancă un cont cu mențiunea „Destinat grupului de inițiativă”, ale cărui mijloace se utilizează în exclusivitate pentru finanțarea activității acestuia. Deschiderea și închiderea contului bancar este cu titlu gratuit.

2) Băncile deschid grupului de inițiativă un cont „Destinat grupului de inițiativă”, în termen de 3 zile de la depunerea cererii la bancă, cu respectarea cadrului normativ în domeniu.

3) În cazul partidelor politice și blocurilor electorale, contul „Destinat grupului de inițiativă” poate fi deschis și până la înregistrarea grupului de inițiativă, iar încasările mijloacelor bănești pe acest cont și transferurile de pe acest cont se fac doar după ce grupul este înregistrat.

4) Partidele politice, blocurile electorale și candidații independenți care au înregistrat grupuri de inițiativă au dreptul să accepte donații doar direct pe contul „Destinat grupului de inițiativă”.

5) În termen de 24 de ore de la deschiderea contului, grupul de inițiativă informează în scris despre aceasta Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție și comunică datele bancare respective.

6) Grupul de inițiativă care nu își deschide la bancă un cont „Destinat grupului de inițiativă” informează despre aceasta Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție în termen de 3 zile de la înregistrarea sa și desfășoară doar activitatea de colectare a semnăturilor ce nu implică cheltuieli financiare.

7) Grupul de inițiativă desemnează și prezintă pentru confirmare un trezorier, care asigură întocmirea rapoartelor privind finanțarea grupului de inițiativă și prezentarea acestora în termen. Trezorierul se desemnează în baza unui contract, care se prezintă pentru confirmare organului electoral respectiv.

15. Finanțarea campaniilor electorale se efectuează cu respectarea următoarelor condiții:

1) În termen de 3 zile după înregistrare la Comisia Electorală Centrală sau la consiliul electoral de circumscripție, concurentul electoral sau participantul la referendum deschide la bancă un cont „Fond electoral”, ale cărui mijloace se utilizează în exclusivitate pentru finanțarea activităților de campanie. Deschiderea și închiderea contului bancar este cu titlu gratuit.

2) Băncile deschid concurentului electoral sau participantului la referendum un cont „Fond electoral”, în termen de 3 zile de la depunerea cererii la bancă.

3) În cazul partidelor politice și blocurilor electorale, care intenționează să se înregistreze în alegeri, contul „Fond electoral” poate fi deschis și până la înregistrarea acestora. Încasările mijloacelor bănești pe acest cont se fac doar după înregistrarea concurentului electoral sau participantului la referendum. Transferurile mijloacelor bănești de pe acest cont se fac doar după ce concurentul electoral sau participantul la referendum va fi înregistrat, dar nu mai devreme de 30 de zile înainte de ziua alegerilor.

4) În campania electorală, competitorii electorali au dreptul să accepte donații doar pe contul „Fond electoral”.

5) În decurs de 24 de ore de la deschiderea contului bancar, concurentul electoral, participantul la referendum și/sau trezorierul acestuia comunică în scris Comisiei Electorale Centrale sau, după caz, consiliului electoral de circumscripție datele bancare respective.

6) Concurentul electoral sau participantul la referendum care nu își deschide la bancă un cont „Fond electoral” informează despre aceasta Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție în termen de 3 zile de la înregistrarea sa și desfășoară doar activități de campanie sau promovare electorală ce nu implică cheltuieli financiare. În acest caz, se prezintă, conform graficului aprobat de organul electoral în condițiile pct. 73, declarația privind nedeschiderea contului „Fond electoral” și nerealizarea veniturilor și cheltuielilor în campania electorală, conform modelului prevăzut în anexa nr. 8.

7) Concurentul electoral sau participantul la referendum desemnează și prezintă pentru confirmare un trezorier, care asigură întocmirea rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale și prezentarea acestora în termen. Trezorierul se desemnează în baza unui contract, care se prezintă pentru confirmare organului electoral respectiv.

[pct. 15 subpct. 6) modificat prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

16. Informațiile stabilite la pct. 14 și 15 se prezintă, după cum urmează:

- 1) Comisiei Electorale Centrale, în cazul:
 - a) grupurilor de inițiativă pentru susținerea unui candidat independent la alegerile parlamentare, prezidențiale, precum și pentru inițierea referendumului de orice nivel;
 - b) concurenților electorali la alegerile parlamentare și prezidențiale,
 - c) partidelor politice și blocurilor electorale care desemnează candidați la alegerile locale;
 - d) participanților la referendum de orice nivel.
- 2) Consiliului electoral de circumscripție, în cazul:
 - a) grupurilor de inițiativă pentru susținerea unui candidat independent la alegerile locale;
 - b) candidaților independenți la alegerile locale.

17. Partidele politice și blocurile electorale care au desemnat candidați la alegerile locale deschid la bancă un singur cont „Fond electoral”. Toate mijloacele financiare aferente finanțării campaniei electorale din partea partidelor și blocurilor electorale sunt gestionate prin intermediul acestui cont.

18. În cazul în care în aceeași zi sunt organizate mai multe tipuri de alegeri, concurenții electorali deschid conturi separate pentru fiecare tip de alegeri.

19. Băncile pot dezvolta sisteme informaționale care să permită realizarea obligațiilor stabilite de lege, deschiderea și deservirea conturilor „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral”. Refuzul de a presta serviciul de deschidere a conturilor bancare competitorilor electorali și de deservire a acestor conturi poate fi acceptat doar cu titlu de excepție și doar sub aspect prudенțial sau de conformitate, în cazul în care președintele grupului de inițiativă sau al partidului politic/blocului electoral care desemnează candidați, persoana care asigură interimatul funcției de președinte, trezorerul și/sau persoanele din lista candidaților cad sub incidența sancțiunilor naționale și internaționale, ori în cazul în care există hotărâre judecătorească definitivă privind implicarea persoanelor vizate în scheme de spălare a banilor și/sau în finanțarea terorismului, în scheme frauduloase, în deposedarea persoanelor fizice și/sau juridice de proprietăți/fonduri, în trafic de influență, în fapte de corupție activă și/sau pasivă, fiind explicate clar motivele refuzului și încadrarea juridică prudенțială a acestuia. Refuzul motivat de a presta serviciul de deschidere și deservire a conturilor „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral” se eliberează solicitantului și Comisiei Electorale Centrale, după caz, consiliului electoral de circumscripție, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la depunerea cererii.

20. Plafonul general la nivel național al mijloacelor financiare ce pot fi virate în contul „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral” constituie 0,1% din veniturile prevăzute în legea bugetului de stat pentru anul respectiv și este calculat conform următoarei formule de calcul:

$$PGnat = 0,1\% * \Sigma BS_{an}$$

unde:

PGnat – plafonul general al mijloacelor financiare la nivel național;

0,1% – procentul calculat din veniturile prevăzute în legea bugetului de stat pentru anul respectiv;

ΣBS_{an} – suma veniturilor prevăzute în legea bugetului de stat pentru anul respectiv.

21. Plafonul maxim al mijloacelor financiare ce pot fi virate în contul „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral” se stabilește prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale, după următoarea metodologie de calcul:

1) coeficientul stabilit pentru plafonul general al mijloacelor financiare pe țară ce pot fi virate în contul „Destinat grupului de inițiativă” / „Fond electoral” este calculat conform următoarei formule de calcul:

$$c(PGnatFE) = \frac{PGnat}{n.(Al)} \quad c(PGnatDGI) = \frac{PGnat}{n.(Al)}$$

unde:

$c(PGnatFE)$ – coeficientul stabilit pentru plafonul general la nivel național al mijloacelor financiare ce pot fi virate în contul „Fond electoral”;

$c(PGnatDGI)$ – coeficientul stabilit pentru plafonul general al mijloacelor financiare ce pot fi virate în contul „Destinat grupului de inițiativă”;

$PGnat$ – plafonul general al mijloacelor financiare la nivel național;

$n.(AI)$ – numărul de alegători din țară stabilit la data adoptării hotărârii.

2) plafonul general al mijloacelor financiare ce pot fi virate în contul „Destinat grupului de inițiativă” este calculat conform următoarei formule de calcul:

$$\Sigma PGnatDGI = c(PGnatDGI) * n.(Si)$$

unde:

$\Sigma PGnatDGI$ - plafonul general al mijloacelor financiare ce pot fi virate în contul „Destinat grupului de inițiativă”;

$c(PGnatDGI)$ – coeficientul stabilit pentru plafonul general al mijloacelor financiare ce pot fi virate în contul „Destinat grupului de inițiativă”;

$n.(Si)$ – numărul maxim de semnături necesare a fi colectate de către grupul de inițiativă pentru susținerea unui candidat/candidată la o funcție electivă sau pentru inițierea unui referendum.

3) plafonul maxim pentru fiecare circumscripție electorală al mijloacelor ce pot fi virate în contul „Fond electoral” al concurentului electoral și/sau participantului la referendum este calculat conform următoarei formule de calcul:

$$\Sigma Pmax(FEcircum) = c(PGnatFE) * n.(Alcie)$$

unde:

$\Sigma Pmax (FEcircum)$ - plafonul maxim a mijloacelor financiare ce pot fi virate în contul „Fond electoral” pentru fiecare circumscripție;

$c(PGnatFE)$ – coeficientul stabilit pentru plafonul general al mijloacelor financiare ce pot fi virate în contul „Fond electoral”;

$n.(Alcie)$ – numărul de alegători din circumscripția respectivă stabilit la data adoptării hotărârii.

22. În cazul depășirii plafoanelor prevăzute la pct. 21, resursele financiare sunt făcute venit la bugetul de stat în baza unei hotărâri a Comisiei Electorale Centrale.

23. Operațiunile de încasare și/sau de transferare a mijloacelor bănești în/din contul „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral” se efectuează în lei moldovenești. Încasările și plățile în valută străină se raportează în lei moldovenești conform ratei de schimb oficiale a Băncii Naționale a Moldovei la data încasării și/sau achitării respectivei plăți.

24. După expirarea termenului acordat pentru colectarea semnăturilor sau după finalizarea procesului de colectare a semnăturilor, închiderea contului „Destinat grupului de inițiativă” are loc în conformitate cu art. 56 alin. (12) din Codul electoral nr. 325/2022.

25. Concurenții electorali și participanții la referendum efectuează ultimele achitări din contul „Fond electoral cu respectarea prevederilor art. 56 alin. (13) și (14) din Codul electoral nr. 325/2022.

26. După prezentarea și examinarea rapoartelor finale conform pct. 73 sbp. 1) lit. b) și spb. 2) lit. b) sau după expirarea termenului conform pct. 24, grupul de inițiativă, concurentul electoral sau participantul la referendum este obligat să transfere soldul din contul „Destinat grupului de

inițiativă”/„Fond electoral” în bugetul de stat și să întreprindă acțiunile de suspendare și/sau închidere a contului conform procedurilor interne ale băncilor, cu excepțiile prevăzute la art. 56 alin. (15) din Codul electoral nr. 325/2022.

27. În cazul nerespectării prevederilor pct. 26, Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție, în termen de 3 zile de la expirarea termenului stabilit, poate adopta o hotărâre prin care dispune închiderea contului „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral” și obligarea băncii la transferarea soldului din contul respectiv în bugetul de stat, după perceperea tuturor comisioanelor.

28. În baza cererii concurentului electoral, banca anulează suspendarea operațiunilor la contul „Fond electoral” din momentul adoptării hotărârii Comisiei Electorale Centrale privind stabilirea celui de-al doilea tur de scrutin sau a votării repetate.

Capitolul II. Finanțarea privată a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale

Secțiunea 1. Donațiile

29. Mijloacele financiare prevăzute la art. 57 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022 pot fi încasate atât în numerar, cât și prin intermediul sistemelor de plăți, cu respectarea limitelor și a regulilor stabilite de cadrul normativ în domeniu.

[pct. 29 în redacția hotărârii CEC nr. 2672/2024]

30. Restricțiile privind finanțarea, prestarea unor servicii cu titlu gratuit ori susținerea materială sub orice formă, directă și/sau indirectă, a grupurilor de inițiativă, concurenților electorali și participanților la referendum sunt stabilite la art. 54 alin. (5) din Codul electoral nr. 325/2022. Dacă persoana fizică a făcut donații sau a plătit cotizații partidelor politice în anul în care sunt colectate semnături sau sunt organizate alegerile, în suma-limită stabilită de lege acestea nu se calculează dacă persoana face donații și în beneficiul grupurilor de inițiativă, concurenților electorali și/sau participanților la referendum.

31. În conformitate cu art. 57 alin. (4) pct. 1) din Codul electoral nr. 325/2022, donațiile făcute de o persoană fizică cetățean al Republicii Moldova, în perioada preelectorală și/sau electorală, unui sau mai multor grupuri de inițiativă, concurenți electorali și/sau participanți la referendum în decursul unui an bugetar nu pot depăși suma de 6 salarii medii lunare pe economie stabilite pentru anul respectiv. Totodată, suma donațiilor nu poate depăși:

1) 30% din venitul anual al donatorului (venitul îndreptat spre achitare) înregistrat pentru anul calendaristic precedent. În cazul în care nu a înregistrat venituri pentru anul calendaristic precedent, donatorul nu poate face donații;

2) 10% din venitul anual al donatorului (venitul îndreptat spre achitare), în cazul cetățenilor Republicii Moldova cu statut de persoane cu funcție de demnitate publică, de funcționari publici, inclusiv cu statut special, sau de angajați în organizații publice în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale;

3) un salariu mediu lunar pe economie pe anul respectiv, în cazul cetățenilor Republicii Moldova care beneficiază doar de burse sau alte prestații sociale.

[pct. 31 subpct. 1) modificat prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

32. În perioada electorală, o persoană fizică poate face donații în numerar, unui sau mai multor grupuri de inițiativă, concurenți electorali și/sau participanți la referendum, în sumă de până la un salariu mediu pe economie stabilit pentru anul respectiv. Donațiile ce depășesc această limită se fac exclusiv prin operațiuni bancare. Dacă persoana fizică a făcut donații în numerar sau a plătit cotizații partidelor politice în anul în care sunt colectate semnături sau sunt organizate alegerile, în suma-limită stabilită de lege acestea nu se calculează dacă persoana face donații în numerar și în beneficiul grupurilor de inițiativă, concurenților electorali și/sau participanților la referendum.

33. Donațiile făcute în numerar de către persoane fizice se înregistrează obligatoriu prin intermediul echipamentului de casă și de control, destinate pentru înregistrarea operațiunilor de casă (în numerar), iar în cazul lipsei acestuia, se completează bonul de plată prevăzut de Ordinul ministrului finanțelor nr. 24/36/1998 cu privire la aprobarea formularelor tipizate de documente cu regim special. În afară de bonul de plată, persoana responsabilă completează și Declarația privind donația în numerar și acceptarea mijloacelor financiare, conform modelului prevăzut în anexa nr. 1, care se atașează la documentele contabile ale grupului de inițiativă, concurentului electoral și participantului la referendum. Declarația se întocmește în două exemplare. Primul exemplar se eliberează donatorului care a depus banii, iar copia rămâne la competitorul electoral. Datele privind aceste donații se includ în rapoartele privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale.

34. Donațiile primite potrivit pct. 32 și 33 se depun în contul „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral” în termen de 3 zile din ziua încasării, dar nu mai devreme de înregistrarea lor în SSI „Control Financiar”. La bancă se depune și lista donatorilor înregistrați în SSI „Control Financiar”. Donațiile în numerar pot fi utilizate doar după depunerea lor în contul „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral”.

35. Donațiile în bani ale persoanelor fizice efectuate prin operațiuni bancare se confirmă prin documente bancare care conțin elementele obligatorii ale ordinului de plată utilizat la efectuarea transferului de credit național sau internațional prin intermediul sistemului automatizat de plăți interbancare reglementate de Regulamentul cu privire la transferul de credit, aprobat prin Hotărârea Băncii Naționale a Moldovei nr. 157/2013.

35¹. În cazul utilizării instrumentului de plăți, se respectă limitele generale ale plafoanelor stabilite de lege pentru donații prin virament. Datele privind cotizații și donatorii se înscriu în registrele prevăzute de prezentul regulament, cu anexarea extraselor din contul aplicației.

[pct. 35¹ introdus prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

35². Pentru a încasa mijloacele financiare în cadrul campaniei electorale prin operațiuni de plată, competitorul electoral poate utiliza terminale POS aflate în posesia sa, care sunt interconectate la contul cu mențiunea „Fond electoral” al acestuia. Fiecare terminal POS aflat în posesia competitorului electoral este însoțit de un registru special, conform modelelor stabilite în prezentul regulament, în care persoana responsabilă desemnată prin act intern (ordin, decizie) pentru gestionarea terminalului înscrie datele complete privind cotizațiile și donațiile încasate. Comisia Electorală Centrală se notifică în termen de 3 zile despre posesia și utilizarea terminalelor POS.

[pct. 35² introdus prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

36. Informațiile privind numele/prenumele donatorului, sexul, calitatea de membru de partid (după caz), numărul de identificare de stat (IDNP), ziua, luna și anul nașterii, domiciliul/reședința temporară, locul de muncă, funcția deținută (ocupația/genul de activitate), statutul special în sensul Legii nr. 133/2016 (după caz), sursele de venit, data încasării și suma se introduc de către trezorerii în rapoartele privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale.

37. În conformitate cu art. 57 alin. (4) pct. 2) din Codul electoral nr. 325/2022, în perioada electorală, donațiile făcute de o persoană juridică unui sau mai multor grupuri de inițiativă, concurenți electorali și/sau participanți la referendum nu pot depăși suma de 12 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv. Dacă persoana juridică a făcut donații partidelor politice în anul în care sunt colectate semnături sau sunt organizate alegerile, în suma-limită stabilită de lege acestea nu se calculează dacă persoana juridică face donații și în beneficiul grupurilor de inițiativă, concurenților electorali și/sau participanților la referendum.

38. Persoana juridică care face o donație în bani unui competitor electoral trebuie să prezinte decizia organelor sale abilitate privind efectuarea donației, să informeze acționarii sau membrii săi despre operațiunile efectuate, să prezinte donatarului informația eliberată de Serviciul Fiscal de Stat

despre lipsa restanțelor față de bugetul public național și să înregistreze donația și să o reflecte în rapoartele sale contabile.

39. Donațiile în bani ale persoanelor juridice se efectuează doar prin operațiuni bancare cu indicarea în documentul bancar a elementelor obligatorii ale ordinului de plată utilizat la efectuarea transferului de credit național sau internațional prin intermediul sistemului automatizat de plăți interbancare reglementate de Regulamentul cu privire la transferul de credit, aprobat prin Hotărârea Băncii Naționale a Moldovei nr. 157/2013. Denumirea donatorului și forma organizatorică, numărul de identificare de stat (IDNO), adresa juridică/sediul, adresa de contact, data donației, numărul documentului de plată și suma donată se indică în declarația pe propria răspundere privind lipsa restricțiilor prevăzute la art. 54 alin. (5) din Codul electoral nr. 325/2022, conform modelului prevăzut în anexa nr. 2. Datele privind donațiile respective se includ în rapoartele privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale.

40. Donațiile ce depășesc 3 salarii medii pe economie stabilite pentru anul respectiv se verifică de Comisia Electorală Centrală sub aspectul declarării surselor de venit sau obligațiilor fiscale ce decurg din acesta. În cazul existenței bănuielilor rezonabile privind nerespectarea legislației fiscale, Comisia Electorală Centrală face verificări și, dacă e cazul, întreprinde măsuri pentru tragerea la răspundere contravențională și/sau, după caz, sesizează Serviciului Fiscal de Stat pentru a fi efectuate verificări în limitele competențelor funcționale.

41. Donațiile sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială se evaluează prealabil de către competitorul electoral și se declară la prețul lor de piață. La însumarea prețului estimat și declarat al donațiilor respective, valoarea totală a acestora nu trebuie să depășească limitele donațiilor prevăzute la pct. 31 și 37. La poziția „Total” de la rubricile „Valoarea declarată de donator, preț pentru o unitate (lei)” și „Valoarea evaluată de concurentul electoral (la prețul de piață) pentru o unitate (lei)” din anexele nr. 5 și 6 se înscrie suma totală calculată din numărul total al donațiilor indicate la rubrica „Număr/cantitate” înmulțit la prețul pentru o unitate a acestora.

[pct. 41 modificat prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

42. Sunt interzise donațiile sub formă de proprietăți, bunuri, mărfuri, obiecte sau lucrări/servicii gratuite, a căror destinație finală a fost ajustată în perioada electorală și/sau au implicat utilizarea resurselor financiare care nu provin din sau nu sunt reflectate în conturile „Destinat grupului de inițiativă”/ „Fond electoral”.

43. Donațiile materiale se verifică de către Comisia Electorală Centrală sub aspectul evaluării corecte a acestora și a declarării surselor de venit sau obligațiilor fiscale ce decurg din acesta.

44. La estimarea internă a donației sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială, competitorul electoral aplică metoda analizei comparative a prețurilor pentru cel puțin 3 proprietăți/bunuri/servicii similare, conform prevederilor Legii nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare.

45. Sunt interzise donațiile anonime. În cazul donațiilor încasate prin virament bancar se consideră anonime donațiile care nu includ elementele obligatorii ale ordinului de plată utilizat la efectuarea transferului de credit național sau internațional prin intermediul sistemului automatizat de plăți interbancare reglementate de Regulamentul cu privire la transferul de credit, aprobat prin Hotărârea Băncii Naționale a Moldovei nr. 157/2013.

Secțiunea 2. Mijloace financiare proprii

46. Pentru finanțarea activității de colectare a semnăturilor și a campaniei electorale, candidatul desemnat, candidatul independent și/sau Președintele Republicii Moldova sau primarul înregistrați în calitate de participanți la referendum pot utiliza mijloace financiare proprii. Mijloacele financiare proprii sunt formate din resursele financiare provenite din activitatea de salariat, de

întreprinzător, științifică sau de creație, din burse, pensii, prestații sociale sau din alte venituri legale, cu excepția ajutorului social.

47. Pentru mijloacele financiare proprii menționate la pct. 46 se aplică plafonul donațiilor de la persoanele fizice stabilit la pct. 31.

48. Pentru finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniei electorale, partidul politic poate utiliza mijloace financiare proprii deținute pe conturile bancare la data începerii perioadei electorale. Aceste mijloace sunt formate din cotizații, donații, alocații de la bugetul de stat și alte venituri obținute în conformitate cu prevederile Legii nr. 294/2007 privind partidele politice și ale Regulamentului privind finanțarea activității partidelor politice, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1102/2023.

49. Partidele politice care au constituit grupuri de inițiativă și/sau au desemnat candidați în alegeri pot transfera pe contul „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral” mijloace financiare proprii, sub condiția prezentării la începerea perioadei electorale a raportului privind gestiunea financiară a partidului politic, modelul căruia este aprobat de Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1102/2023.

50. În cazul partidelor politice, mijloacelor financiare proprii raportate conform prezentei secțiuni nu li se aplică restricția ce vizează plafonul pentru persoanele juridice prevăzut la pct. 37, dar prevederile art. 57 alin. (3) din Codul electoral nr. 325/2022.

Capitolul III. Finanțarea publică a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale

51. Susținerea materială de către stat a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale se realizează prin:

- 1) alocații de la bugetul de stat acordate partidelor politice în corespundere cu Legea nr. 294/2007 privind partidele politice;
- 2) timp gratuit de emisie, în cazul concurenților electorali;
- 3) credite fără dobândă, în cazul concurenților electorali;
- 4) alte forme prevăzute de legislație.

52. Partidele politice care au constituit grupuri de inițiativă, blocuri electorale și/sau au desemnat candidați în alegeri, beneficiare de alocații de la bugetul de stat, au dreptul să transfere în conturile „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral” cel mult 70% din sumele alocate din bugetul de stat, existente în contul partidului politic la începerea perioadei electorale, respectând plafonul general la nivel național al mijloacelor financiare ce pot fi transferate pentru fiecare tip de alegeri.

53. Furnizorii naționali de servicii media trebuie să ofere concurenților electorali și participanților la referendum timp de antenă gratuit sau să acorde gratuit spațiu pentru publicitatea electorală în condiții egale și nediscriminatorii, în cuantum și condițiile prevăzute de Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1137/2023.

54. Credite fără dobândă pot fi acordate concurenților electorali în cadrul alegerilor parlamentare, prezidențiale și locale. Grupurile de inițiativă și participanții la referendum nu beneficiază de credite fără dobândă.

55. Cuantumul creditului fără dobândă se stabilește prin hotărâre de către Comisia Electorală Centrală cu respectarea prevederilor art. 51 alin. (3) din Codul electoral nr. 325/2022.

56. Concurentul electoral desemnează un mandatar financiar, care poate fi persoană fizică sau persoană juridică înregistrată la Ministerul Finanțelor și care solicită și primește credit fără dobândă pentru desfășurarea campaniei electorale.

57. Cererea de acordare a creditului fără dobândă se depune la Ministerul Finanțelor, care aprobă Regulamentul privind modul de acordare și rambursare a creditelor fără dobândă concurenților electorali.

58. În funcție de numărul total de voturi valabil exprimate pentru concurentul electoral în circumscripția electorală respectivă, creditele fără dobândă se sting parțial, de către stat. Suma de bani stinsă de la bugetul de stat este calculată conform următoarei formule de calcul:

$$\Sigma \text{stBS} = \frac{CB}{n. (Al)} * n. (Vve)$$

unde:

ΣstBS – suma de bani stinsă de la bugetul de stat;

CB – suma creditului fără dobândă;

$n.(Al)$ – numărul de alegători care au participat la votare;

$n.(Vve)$ – numărul de voturi valabil exprimate pentru concurentul electoral respectiv.

59. Partidele politice, blocurile electorale și candidații independenți rambursează creditele fără dobândă în cuantumul determinat conform pct. 58, în termen de 3 luni de la data alegerilor.

60. Concurentul electoral care și-a retras candidatura este obligat să ramburseze integral creditul alocat din bugetul de stat pentru desfășurarea campaniei sale electorale în termen de 2 luni de la retragerea candidaturii.

Capitolul IV. Utilizarea surselor financiare de către grupurile de inițiativă, concurenții electorali și participanții la referendum

61. Pentru desfășurarea activității de colectare a semnăturilor și a campaniei electorale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali și participanții la referendum utilizează sursele obținute în condițiile legislației electorale.

62. Toate cheltuielile pentru activitatea grupurilor de inițiativă și pentru campania electorală se efectuează din mijloacele de pe contul „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral” deschis conform pct. 14 și 15.

63. Grupul de inițiativă, concurentul electoral și participantul la referendum efectuează viramente din contul „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral” doar pentru cheltuielile prevăzute în modelul raportului privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniei electorale. Utilizarea mijloacelor financiare din contul „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral” poate fi efectuată doar după declararea lor în scris la Comisia Electorală Centrală sau, după caz, la consiliul electoral de circumscripție, conform modelului din anexa nr. 3.

63¹. Pentru plățile care nu pot fi efectuate prin intermediul contului cu mențiunea „Fond electoral”, dar prevăzute de lege, se utilizează un cont bancar special, în care se transferă sumele de bani necesare din contul cu mențiunea „Fond electoral” pentru destinațiile respective. Despre deschiderea unui cont de card interconectat la contul cu mențiunea „Fond electoral” Comisia Electorală Centrală se notifică în condițiile art. 56 alin. (4) din Codul electoral nr. 325/2022.

[pct. 63¹ introdus prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

64. Sursele financiare ale grupurilor de inițiativă, concurenților electorali și participanților la referendum pot fi utilizate pentru următoarele destinații:

- 1) cheltuieli pentru locațiunea, întreținerea și funcționarea sediilor;
- 2) cheltuieli pentru retribuirea muncii (cheltuieli de personal);
- 3) cheltuieli pentru recompensele voluntarilor/agitatorilor/persoanelor de încredere;
- 4) cheltuieli pentru consultanță politică și electorală;
- 5) cheltuieli pentru presă și materiale promoționale;
- 6) cheltuieli pentru producția și difuzarea de spoturi publicitare;
- 7) cheltuieli pentru organizarea activităților cu caracter politic și electoral;
- 8) cheltuieli de deplasare în străinătate;
- 9) cheltuieli pentru telecomunicații și dezvoltarea aplicațiilor sau a paginilor web necesare activității grupului de inițiativă/concurentului electoral;
- 10) cheltuieli de protocol, birotică și comision bancar;
- 11) cheltuieli pentru combustibili/carburanți și transport;
- 12) cheltuieli pentru consultanța juridică, achitarea onorariilor avocaților, ale executorilor și ale experților;
- 13) cheltuieli pentru sondaje de opinie naționale și locale;
- 14) cheltuieli pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare și/sau cursuri de instruire desfășurate pe teritoriul țării;
- 15) alte cheltuieli.

64¹. Donațiile sub formă de proprietăți, bunuri, mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii, gratuite ori în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială sau de piață, se reflectă în mărime totală, atât la categoria venituri, cât și la cea de cheltuieli, în perioada de gestiune în care au fost recepționate.

[pct. 64¹ introdus prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

65. Grupurile de inițiativă, concurenții electorali și participanții la referendum pot utiliza materiale și obiecte de agitație electorală, achitate din contul „Destinat grupului de inițiativă” / „Fond electoral”, cu numele și prenumele, semnele sau simbolurile subiectului electoral, precum: afișe, pliante, cărți poștale, calendare, caiete, ilustrate, pixuri, brichete, cutii de chibrituri, insigne, ecusoane, CD-uri, DVD-uri, suporturi de stocare USB, fanioane, steaguri, cărți, pungă, tricouri, chipiuri, eșarfe, fulare, a căror valoare pentru o unitate nu depășește două unități convenționale.

66. Se interzice grupurilor de inițiativă, concurenților electorali și participanților la referendum:

1) să ofere alegătorilor și susținătorilor bani, bunuri, inclusiv produse alimentare, băuturi alcoolice și produse din tutun, să presteze servicii ori să acorde alte foloase, inclusiv din ajutoare umanitare sau din alte acțiuni de binefacere, în scopul determinării acestora să își exercite sau să nu își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor;

2) să folosească în scopuri personale mijloace financiare intrate în contul „Destinat grupului de inițiativă”/ „Fond electoral”;

3) să utilizeze mijloace financiare, altele decât din contul „Destinat grupului de inițiativă”/ „Fond electoral”;

4) să folosească fonduri financiare și materiale nedeclarate sau să depășească plafonul general al mijloacelor financiare stabilit la pct. 21;

5) să utilizeze resursele administrative, inclusiv prin lansarea sau participarea la lansarea proiectelor de infrastructură sau a achizițiilor efectuate din bugetul public național, echipamente, mijloace și bunuri publice în perioada electorală. Autoritățile/instituțiile publice și cele asimilate acestora nu pot transmite/acorda grupurilor de inițiativă, concurenților electorali și participanților la referendum bunuri publice sau alte favoruri decât pe bază de contract și în condiții de egalitate;

6) să încaseze mijloace financiare în contul „Fond electoral” mai târziu decât ziua anterioară zilei alegerilor

67. Grupurile de inițiativă, concurenții electorali și participanții la referendum au dreptul să suporte cheltuieli pentru recompensele voluntarilor/agitatorilor (transport, cazare, alimentare,

asigurare medicală facultativă contra riscurilor ce decurg din natura activității prestate, diurne etc.). În sensul prezentului regulament, activitatea de voluntariat se consideră oferirea gratuită și benevolă de către cetățeni ai Republicii Moldova a serviciilor, cunoștințelor și abilităților în folosul competitorului electoral sau participarea la prestarea de activități organizate și desfășurate de către competitorii electorali. Voluntarii pot fi atrași doar pentru prestarea serviciilor necalificate (informarea cu privire la activitatea de colectare a semnăturilor, programul electoral al concurentului electoral, opțiunea aleasă la referendum, strângerea de fonduri pentru susținerea financiară a subiectului electoral pentru care desfășoară activitatea de voluntariat, organizarea și participarea la evenimente etc.). Activitățile de voluntariat menționate la acest punct nu cad sub incidența art. 4 – 8 din Legea voluntariatului nr. 121/2010.

68. Grupurile de inițiativă, concurenții electorali și participanții la referendum evaluează acțiunile de voluntariat prevăzute la pct. 67 la prețul lor mediu pe piață și includ datele respective în Registrul privind persoanele care desfășoară activitatea de voluntariat, conform modelului prevăzut în anexa nr. 4.

68¹. Toate serviciile profesionale și/sau care necesită studii și abilități speciale ale membrilor partidului politic oferite competitorului electoral, inclusiv participarea acestora la prestarea de activități organizate și desfășurate de către competitorul electoral, se înscriu ca activități de voluntariat în anexa nr. 4.

[pct. 68¹ introdus prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

69. Publicitatea electorală difuzată în condițiile Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate și Regulamentului privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1155/2023 trebuie să conțină datele de identificare ale persoanei care a plătit pentru difuzarea publicității electorale și data/numărul ordinului bancar de plată. Plata pentru serviciile de difuzare a publicității electorale se face doar prin transfer bancar.

Capitolul V. Prezentarea rapoartelor privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniei electorale

70. Grupurile de inițiativă, concurenții electorali și participanții la referendum, care desfășoară activitatea de colectare a semnăturilor sau campania electorală cu implicarea resurselor financiare și materiale sunt obligați să prezinte rapoarte privind finanțarea grupului de inițiativă/campaniei electorale care conțin informații despre veniturile acumulate și cheltuielile efectuate, conform pct. 71 sau 72.

71. Raportul privind finanțarea grupului de inițiativă, conform modelului din anexa nr. 5, trebuie să conțină în special informația privind tabelul generalizator al rulajului veniturilor și cheltuielilor, registrul donațiilor rambursate ca urmare a depășirii plafoanelor stabilite în conformitate cu prevederile Codului electoral, veniturile acumulate de grupul de inițiativă, sursa acestora și registrul donatorilor, cheltuielile detaliate și destinația acestora, precum și registrul privind persoanele care desfășoară activitate de voluntariat.

72. Raportul privind finanțarea campaniei electorale, conform modelului din anexa nr. 6, trebuie să conțină în special informația privind: tabelul generalizator al rulajului veniturilor și cheltuielilor, registrul donațiilor rambursate ca urmare a depășirii plafoanelor stabilite în conformitate cu prevederile Codului electoral, veniturile acumulate de concurentul electoral, sursa acestora și registrul donatorilor, cheltuielile detaliate și destinația acestora, inclusiv cheltuielile separate pe fiecare circumscripție, precum și registrul privind persoanele care desfășoară activitate de voluntariat.

73. Rapoartele prevăzute la pct. 71 și 72 se prezintă:

1) *Comisiei Electorale Centrale*, în cazul alegerilor parlamentare, prezidențiale, regionale, locale și referendumurilor, de către partidele politice și blocurile electorale care desemnează candidați în alegeri, grupurile de inițiativă, participanții la referendum, candidații la funcția de Președinte al

Republicii Moldova, precum și candidații independenți, cu excepția celor prevăzuți la art. 58 alin. (4) din Codul electoral nr. 325/2022, cu respectarea următoarelor termene:

a) săptămânal, conform graficului aprobat de Comisia Electorală Centrală în programul calendaristic și anume în ziua de luni pentru întreaga săptămână de raportare precedentă (începând cu ziua de luni, ora 0:00:00, până la sfârșitul zilei de duminică, ora 23:59:59);

b) în termen de 3 zile după ziua votării (ziua de miercuri), pentru întreaga campanie electorală (raport final);

c) în cazul grupurilor de inițiativă, raportul final pentru întreaga perioadă de activitate a grupului de inițiativă se depune în termen de cel mult 3 zile de la data stabilită pentru prezentare sau, după caz, de la data-limită de prezentare a listelor de subscripție la Comisia Electorală Centrală.

2) *Consiliului electoral de circumscripție corespunzător*, de către candidații independenți în alegerile locale, precum și grupurile de inițiativă constituite în vederea colectării semnăturilor pentru susținerea acestora, cu respectarea următoarelor termene:

a) săptămânal, conform graficului aprobat de Comisia Electorală Centrală în programul calendaristic și anume în ziua de luni pentru întreaga săptămână de raportare precedentă (începând cu ziua de luni, ora 0:00:00, până la sfârșitul zilei de duminică, ora 23:59:59);

b) în termen de 3 zile după ziua votării (ziua de miercuri), pentru întreaga campanie electorală (raport final);

c) în cazul grupurilor de inițiativă, raportul final pentru întreaga perioadă de activitate a grupului de inițiativă se depune în termen de cel mult 3 zile de la data stabilită pentru prezentare sau, după caz, de la data-limită de prezentare a listelor de subscripție către consiliul electoral de circumscripție.

3) *Consiliului Electoral Central al Găgăuziei*, de către candidații independenți, precum și grupurile de inițiativă constituite în vederea colectării semnăturilor pentru susținerea acestora în alegerile regionale, organizate în unitatea teritorială autonomă Găgăuzia pentru funcția de Guvernator (Bașcan) al Găgăuziei, pentru Adunarea Populară a Găgăuziei, precum și de către participanții la referendumurile pe probleme care, conform Legii nr. 344/1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri), țin de competența Găgăuziei, cu respectarea următoarelor termene:

a) săptămânal, conform graficului aprobat de Consiliul Electoral Central al Găgăuziei în programul calendaristic și anume în ziua de luni pentru întreaga săptămână de raportare precedentă (începând cu ziua de luni, ora 0:00:00, până la sfârșitul zilei de duminică, ora 23:59:59);

b) în termen de 3 zile după ziua votării (ziua de miercuri), pentru întreaga campanie electorală (raport final);

c) în cazul grupurilor de inițiativă, raportul final pentru întreaga perioadă de activitate a grupului de inițiativă se depune în termen de cel mult 3 zile de la data stabilită pentru prezentare sau, după caz, de la data-limită de prezentare a listelor de subscripție către Consiliul Electoral Central al Găgăuziei.

[pct. 73 subpct. 1)-3) lit. a) modificate prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

73¹. În cazul în care concurentul electoral participă în turul doi de scrutin, raportul final privind finanțarea campaniei electorale se prezintă pentru turul doi de scrutin cu includerea datelor aferente primului tur de scrutin.

[pct. 73¹ introdus prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

74. În cazul alegerilor regionale și locale, partidele politice și blocurile electorale prezintă Comisiei Electorale Centrale cheltuielile din campania electorală pentru fiecare circumscripție electorală în care au candidați înregistrați la alegeri.

75. Raportul privind finanțarea grupului de inițiativă și a campaniei electorale se prezintă în formă electronică, prin intermediul SSI „Control Financiar”, iar la solicitarea Comisiei Electorale Centrale sau a consiliului electoral de circumscripție, și pe suport de hârtie. Raportul se prezintă semnat electronic de către conducătorul grupului de inițiativă și trezorier sau, după caz, de către concurentul electoral sau participantul la referendum și trezorier.

75¹. În cazul în care candidatul independent este în imposibilitate de a desemna o persoană responsabilă de finanțe (trezorier) care să depună raportul privind finanțarea campaniei electorale,

raportul poate fi semnat doar de către candidatul independent. În acest caz, cu cel puțin 24 ore înainte de data de raportare, candidatul independent va depune la organul electoral competent o declarație, conform modelului prevăzut în anexa nr. 9.

[pct. 75¹ introdus prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

76. Comisia Electorală Centrală sau consiliul electoral de circumscripție notifică, prin mesaj electronic, la adresa indicată de subiectul care a depus raportul, despre recepționarea raportului privind finanțarea grupului de inițiativă și a campaniei electorale, cu indicarea datei și orei recepționării.

77. Rapoartele recepționate conform pct. 73 sunt verificate în prealabil în ceea ce privește caracterul complet al informației și corespunderea cu cerințele de întocmire a acestora. În cazul în care raportul privind finanțarea grupului de inițiativă/campaniei electorale este incomplet sau neclar, Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție are dreptul să solicite date și/sau documentele primare aferente veniturilor obținute și cheltuielilor operate, extrasele bancare privind rulajul din contul aferent perioadei de raportare. Informația/documentele solicitate se prezintă în termenul indicat de organul electoral, dar nu mai târziu de 48 de ore din momentul solicitării.

[pct. 77 în redacția hotărârii CEC nr. 2672/2024]

78. Raportul privind finanțarea grupului de inițiativă și a campaniei electorale se completează integral la toate compartimentele, iar în rubricile la care nu s-au înregistrat valori se indică cifra „0”. Se interzice excluderea unui sau mai multor compartimente din modelul raportului.

79. Abrogat prin hotărârea CEC nr. 2672/2024.

80. Informația conținută în rapoartele privind finanțarea grupului de inițiativă și a campaniei electorale, cu excepția IDNP-ului persoanei fizice, datei și lunii nașterii, domiciliului sau reședinței temporare a acesteia este publică, în condițiile art. 58 alin. (9) din Codul electoral nr. 325/2022.

81. În termen de cel mult 24 de ore de la recepționarea și acceptarea raportului privind finanțarea grupului de inițiativă și a campaniei electorale, acesta se publică pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale (în format reutilizabil), iar consiliile electorale de circumscripție le trimit Comisiei Electorale Centrale și autorităților administrației publice locale corespunzătoare spre publicare pe paginile lor web oficiale, respectând aceleași termene și condiții.

82. Termenul de afișare pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale este de 5 ani, iar pe paginile web oficiale ale autorităților administrației publice locale raportul se afișează timp de 6 luni după adoptarea deciziei privind rezultatele alegerilor.

83. În termen de 10 ani de la recepționarea rapoartelor privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale orice persoană identificată și care urmărește un scop jurnalistic sau de cercetare științifică (care include orice cercetare a organizațiilor din domeniul asociativ sau mass-media) are dreptul să solicite Comisiei Electorale Centrale accesul la rapoartele respective. Prelucrarea datelor din rapoartele privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale se realizează cu respectarea Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

84. După expirarea termenului prevăzut la pct. 83, rapoartele privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale se păstrează fără anexe și atașamente pentru încă 15 ani, după care se distrug.

Capitolul VI. Supravegherea și controlul privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale

Secțiunea 1. Dispoziții generale

85. Supravegherea și controlul privind finanțarea activității grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale se realizează de către Comisia Electorală Centrală și consiliile electorale de circumscripție, prin intermediul funcționarilor Direcției supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale (în continuare – *Direcția specializată*), cu suportul altor subdiviziuni din cadrul Aparatului Comisiei Electorale Centrale și autorităților publice conform competențelor legale, și are scopul de a verifica modul în care grupurile de inițiativă, concurenții electorali sau participanții la referendum respectă legislația privind finanțarea activității de colectare a semnăturilor sau, după caz, a campaniei electorale. Membrul Comisiei Electorale Centrale sau al consiliului electoral de circumscripție face parte din grupul de control, la solicitarea sa ori dacă își exprimă acordul.

86. Comisia Electorală Centrală și consiliile electorale de circumscripție supraveghează ca finanțarea sau susținerea materială sub orice formă a grupurilor de inițiativă, concurenților electorali sau participanților la referendum să se realizeze cu respectarea următoarelor principii:

1) principiul legalității, prin respectarea prevederilor Codului electoral nr. 325/2022 și ale legislației conexe;

2) principiul egalității de șanse, prin respectarea accesului egal la sursele de finanțare pentru participarea fiecărei persoane în alegeri, fără deosebire pe criterii de gen, rasă, etnie, religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală;

3) principiul transparenței veniturilor și cheltuielilor, prin prezentarea în mod corect și obiectiv a rapoartelor privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale și publicarea acestora;

4) principiul independenței grupurilor de inițiativă, concurenților electorali și participanților la referendum față de donatori;

5) principiul integrității activității de colectare a semnăturilor și a campaniei electorale;

6) principiul proporționalității în realizarea procedurilor electorale, inclusiv în aplicarea sancțiunilor de către organele electorale pentru nerespectarea cadrului legal.

87. În scopul verificării și examinării rapoartelor privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție are dreptul să solicite, în condițiile legii, subiecților care au prezentat rapoartele financiare, autorităților și instituțiilor publice, agenților economici/persoanelor juridice private informații necesare în limita competenței sale, iar aceștia sunt obligați să prezinte informațiile solicitate în termenul indicat, dar nu mai târziu de 48 de ore din momentul solicitării. La cerere, acest termen este revizuit în funcție de circumstanțe sau de natura informației solicitate.

87¹. În exercitarea atribuțiilor de supraveghere și control, Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție, utilizează în mod prioritar procedura notificării subiecților electorali prin intermediul adresei electronice indicate de aceștia în documentele depuse pentru înregistrare în calitate de competitori electorali. La discreție, pot fi utilizate și alte forme de notificare reglementate de Codul administrativ nr. 116/2018. Subiecții electorali asigură accesibilitatea datelor de contact, precum și comunică imediat organului electoral despre actualizarea acestora.

[pct. 87¹ introdus prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

Secțiunea 2. Supravegherea finanțării grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale

88. Supravegherea finanțării grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale cuprinde în special următoarele activități: recepționarea rapoartelor financiare depuse în termenele indicate în pct. 73, verificarea prealabilă în ceea ce privește caracterul complet al informației și corespunderea cu cerințele de întocmire a rapoartelor, publicarea rapoartelor pe pagina web a Comisiei Electorale Centrale sau, după caz, pe paginile web oficiale ale autorităților administrației publice locale, examinarea preliminară a acestora privind respectarea cadrului normativ, monitorizarea modului de finanțare a activităților de colectare a semnăturilor de către colectori și campaniei electorale desfășurate de către concurenții electorali și participanții la referendum.

89. Examinarea rapoartelor privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale sub aspectul respectării prevederilor Codului electoral nr. 325/2022 și prezentului regulament este inițiată după expirarea termenului de depunere a rapoartelor.

90. Banca în care sunt deschise conturi „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral” informează zilnic, prin mijloace electronice, Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție despre toate operațiunile de plăți și încasări, precum și despre soldul conturilor respective. Modalitatea de prezentare a informației se stabilește de Comisia Electorală Centrală și se prezintă inclusiv la cererea organului electoral. Banca prezintă și documentele referitoare la operațiunile din conturile bancare respective.

90¹. Banca în care sunt deschise conturi bancare speciale aferente contului cu mențiunea „Fond electoral”, în condițiile punctului 63¹, informează zilnic, prin mijloace electronice, Comisia Electorală Centrală sau, după caz, consiliul electoral de circumscripție despre toate operațiunile de plăți și încasări, precum și despre soldul conturilor respective (extrasul bancar). Banca prezintă și documentele referitoare la operațiunile din aceste conturi bancare la solicitarea organului electoral.

[pct. 90¹ introdus prin hotărârea CEC nr. 2672/2024]

91. Comisia Electorală Centrală, prin intermediul Direcției specializate, dar și al președinților consiliilor electorale de circumscripție, monitorizează resursele materiale/nemateriale ale grupurilor de inițiativă, concurenților electorali și participațiilor la referendum, inclusiv paginile web publice, alte resurse digitale și platforme on-line, cu scopul documentării activității de colectare a semnăturilor și desfășurării campaniei electorale, pentru stabilirea modului de finanțare a acestora.

92. Monitorizarea prin prisma respectării cadrului normativ privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale se realizează în baza unei metodologii de supraveghere și control aprobate prin dispoziția președintelui Comisiei Electorale Centrale și aplicate de Direcția specializată și de consiliile electorale de circumscripție.

93. Datele obținute în urma monitorizării se compară cu veniturile și cheltuielile indicate în rapoartele privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale.

Secțiunea 3. Controlul privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale

94. Controlul respectării normelor legale privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale se realizează de către Comisia Electorală Centrală, cu suportul autorităților publice conform competențelor legale, din oficiu sau la sesizarea persoanelor interesate, prin examinarea și verificarea conținutului rapoartelor financiare și a documentelor primare contabile, dar fără a se limita la aceste documente, a informației recepționate de la bănci, furnizorii de servicii media, difuzorii de publicitate proprietari sau gestionari ai dispozitivelor de publicitate fixă sau mobilă, sub aspectul corespunderii activității desfășurate și reflectării tuturor veniturilor și cheltuielilor în perioada de raportare.

95. Controlul finanțării grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale poate fi:

1) În funcție de domeniul de aplicare:

a) control complex – control care cuprinde domeniul finanțării activității grupului de inițiativă și/sau a campaniei electorale pentru întreaga perioadă de raportare, oferind o imagine generală;

b) control tematic – control care cuprinde anumite domenii ale finanțării activității grupului de inițiativă și/sau a campaniei electorale, anumite riscuri sau o anumită problemă.

2) În funcție de planificare:

a) control planificat – control efectuat în baza unui plan aprobat de către Comisia Electorală Centrală în cel mult 7 zile de la începerea perioadei electorale;

b) control neplanificat (inopinat, repetat) – control care nu este prevăzut de planul aprobat de Comisia Electorală Centrală și care se inițiază ca reacție la o sesizare și/sau contestație sau din oficiu, inclusiv dacă se depistează circumstanțe noi ce atestă existența unor semne de încălcare a cadrului normativ privind finanțarea activității grupurilor electorale sau a campaniei electorale.

96. Domeniile controlului finanțării activității grupurilor de inițiativă și a campaniei electorale sunt următoarele:

1) verificarea documentelor și rapoartelor depuse de competitorii electorali la Comisia Electorală Centrală sau, după caz, la consiliul electoral de circumscripție;

2) verificarea documentelor și informațiilor privind veniturile și cheltuielile competitorilor electorali;

3) verificarea documentelor și informațiilor privind veniturile și cheltuielile competitorilor electorali, obținute, în condițiile legii, de la persoanele fizice și juridice care le-au donat mijloace financiare, bunuri sau le-au prestat servicii contra plată sau cu titlu gratuit;

4) verificarea documentelor și informațiilor privind veniturile și cheltuielile competitorilor electorali, obținute de la autoritățile publice, în condițiile legii;

5) realizarea controlului la fața locului privind acțiunile de colectare a semnăturilor de către colectori (corturi sau alte adăposturi portative demontabile) și de agitație electorală organizate de către concurenții electorali și participanții la referendum, în vederea obținerii de informații privind veniturile și cheltuielile pentru desfășurarea acestora;

6) verificarea la fața locului a respectării prevederilor legale privind publicitatea electorală exterioară.

97. Controlul asupra finanțării activității grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale se realizează la sediul Comisiei Electorale Centrale sau la fața locului. În cazul manifestării dezacordului competitorului electoral de a furniza documentele solicitate, conducătorul grupului de control inițiază procesul contravențional în temeiul art. 49 alin. (1) din Codul contravențional nr. 218/2008. În cadrul procesului contravențional, agentul constatator înaintează, după caz, o acțiune în instanța de judecată de autorizare a cercetării la fața locului, conform art. 426 din Codul contravențional nr. 218/2008.

98. Grupurile de inițiativă, concurenții electorali și participanții la referendum au obligația de a permite accesul funcționarilor Comisiei Electorale Centrale în sediile lor sau în alte încăperi unde își desfășoară activitatea, în baza hotărârii Comisiei Electorale Centrale, a legitimației de serviciu sau, după caz, a mandatului.

99. În situația în care din documentele justificative depuse de către trezorerierul competitorului electoral nu rezultă în mod clar legalitatea și realitatea cheltuielilor, Comisia Electorală Centrală solicită declarații, clarificări sau documente justificative suplimentare. Prin documentele justificative se înțeleg actele ce confirmă operațiunile economice emise în conformitate cu normele aprobate de Ministerul Finanțelor sau conform normelor statului în care acestea au fost emise ori alte documente contabile pe baza cărora se înregistrează obligația de plată, precum și documente privind efectuarea plăților.

100. Documentele și informațiile se eliberează sau se predau Comisiei Electorale Centrale sau, după caz, consiliului electoral de circumscripție în copii confirmate ale documentelor primare deținute de entitatea/persoana de la care au fost solicitate. Confirmarea se efectuează prin semnătură de către președintele grupului de inițiativă, de către reprezentantul competitorului electoral împuternicit conform statutului sau de către persoana fizică.

101. Registrele, formularele și documentele contabile se întocmesc atât pe suport de hârtie, cât și pe suport electronic, conform reglementărilor contabile aplicabile.

102. Faptele economice (venituri, cheltuieli și rezultate) trebuie înregistrate în registre contabile întocmite astfel încât să corespundă cerințelor de evidență și raportare pentru fiecare activitate curentă.

103. Contabilitatea grupurilor de inițiativă, concurenților electorali, participanților la referendum trebuie să asigure înregistrarea cronologică și sistematică, prelucrarea, publicarea și păstrarea informațiilor cu privire la activitatea economico-financiară desfășurată.

104. Etapele controlului finanțării grupurilor de inițiativă, concurenților electorali și participanților la referendum sunt următoarele:

1) aprobarea planului de control financiar al activității grupurilor de inițiativă și/sau a campaniei electorale (în cazul controlului planificat) sau aprobarea inițierii controlului financiar (în cazul controlului neplanificat);

2) aprobarea calendarului misiunii de control de către președintele Comisiei Electorale Centrale;

3) emiterea dispoziției președintelui Comisiei Electorale Centrale cu privire la chestiunile procedurale, conform pct. 108;

4) notificarea controlului de către șeful Direcției specializate sau conducătorul grupului de control;

5) ședința de prezentare a misiunii de control;

6) executarea operațiunilor de control;

7) întocmirea și aprobarea raportului privind rezultatele controlului financiar.

105. Controlul planificat al activității grupurilor de inițiativă și/sau a campaniei electorale poate fi decis, în caz de necesitate, de către Comisia Electorală Centrală. Planul de control financiar se aprobă prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale. Planul se elaborează având în vedere criteriile de risc generale și specifice, perioada de control, prioritățile de control și ordinea în care vor fi controlate grupurile de inițiativă, concurenții electorali sau participanții la referendum. Criteriile la planificarea controalelor trebuie să fie obiective și nediscriminatorii. Comisia Electorală Centrală publică aceste criterii în condiții de maximă transparență.

106. Consiliile electorale de circumscripție realizează în cadrul alegerilor locale controlul privind finanțarea grupurilor de inițiativă înregistrate pentru colectarea semnăturilor în susținerea candidatului independent și a campaniei electorale a candidatului independent pe care l-au înregistrat.

107. Controlul neplanificat se inițiază și se desfășoară în baza unei hotărâri motivate a Comisiei Electorale Centrale.

108. Calendarul misiunii de control este un document intern de planificare a activității pe etape, proceduri, durată, persoane implicate (conducătorul și membrii grupului de control) și loc de desfășurare, care se întocmește în baza planului anual de control și se aprobă prin dispoziție de președintele Comisiei Electorale Centrale.

109. Funcționarii Direcției specializate inițiază și efectuează controlul financiar în privința competitorului electoral doar după emiterea și comunicarea dispoziției prevăzute la pct. 108.

110. Șeful Direcției specializate sau conducătorul grupului de control notifică, prin mesaj electronic sau prin alte metode legale, competitorul electoral care urmează a fi supus controlului planificat cu cel puțin 7 zile înainte de declanșarea misiunii de control. În cazul controlului neplanificat, notificarea este trimisă cu cel puțin 24 de ore înainte de declanșarea acestuia. În notificare se indică scopul, principalele obiective, durata, persoanele implicate, locul desfășurării controlului și se solicită, după caz, exemplarul materialului de publicitate electorală, în cazul producției tipografice. Notificarea se publică și pe pagina Comisiei Electorale Centrale la rubrica „Controlul financiar al grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale”.

111. În notificarea transmisă conform pct. 110 se indică și lista documentelor care urmează a fi prezentate, în special:

1) hotărârea de înregistrare;

2) codul de identificare fiscal;

- 3) actul de proprietate / contract de închiriere a spațiului în care și-a desfășurat activitatea electorală, rechizitele contului „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral” și denumirea băncii în care este deschis contul;
- 4) registrul de inventar;
- 5) bilanțul, registrul de casă și alte registre contabile și documente primare care au stat la baza înregistrărilor contabile;
- 6) registrul donațiilor de la persoane fizice;
- 7) registrul donațiilor de la persoane juridice;
- 8) registrul privind donațiile în numerar; borderoul donațiilor rambursate ca urmare a depășirii plafoanelor stabilite de Codul electoral;
- 9) registrul donațiilor sub formă de proprietăți, bunuri, mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii gratuite ori în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială sau de piață; documentele privind alte surse de venit (chitanțe, contracte, fișe de evidență);
- 10) extrasul din contul bancar confirmat de bancă.

112. Ședința de prezentare a misiunii de control se desfășoară la sediul Comisiei Electorale Centrale sau, după caz, la sediul grupului de inițiativă, concurentului electoral sau participantului la referendum și constă în prezentarea funcționarilor Direcției specializate care vor desfășura controlul, prezentarea obiectivelor controlului și stabilirea calendarului întâlnirilor. Procesul-verbal al ședinței de prezentare se semnează de către toți participanții la ședință. Refuzul semnării procesului-verbal se consemnează în procesul-verbal.

113. Operațiunile de control constau în colectarea și examinarea documentelor și informațiilor privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, analizarea și evaluarea acestora.

114. Controlul asupra finanțării grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale se realizează în baza unui ansamblu de metode și constă din operațiuni de organizare și desfășurare a controlului, precum și de valorificare a rezultatelor acestuia, în special:

- 1) verificarea faptică, care se aplică în cazul controlului la fața locului și constă în observarea directă a obiectelor, proceselor și fenomenelor, în cercetarea și analiza activității subiectului supus controlului. Verificarea faptică are sarcina de a constata situațiile care nu sunt reflectate în rapoarte sau care nu rezultă din documente;

- 2) verificarea documentară, care constă în confruntarea documentelor primare, documentelor de evidență și altei informații prezentate de subiectul supus controlului cu informația din rapoartele privind finanțarea grupului de inițiativă sau a campaniei electorale;

- 3) verificarea totală cuprinde verificarea faptică și documentară a modului în care subiectul supus controlului respectă prevederile legale privind finanțarea activității sale;

- 4) verificarea parțială, care constă în controlul asupra înlăturării încălcărilor comise sau asupra executării unor obligații dintr-o anumită perioadă, verificându-se, în tot sau în parte, documentele sau activitatea de gestiune financiară a subiectului supus controlului;

- 5) verificarea tematică, care constă în controlul asupra unei anumite situații;

- 6) verificarea operativă se aplică în cazul controlului la fața locului, observându-se procesele financiare, actele și operațiunile aferente, pentru a constata autenticitatea lor, pentru a depista și a preveni încălcarea legislației privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale. Verificarea operativă se face inopinat, prin verificare faptică și/sau documentară;

- 7) verificarea prin contrapunere, care constă în verificare concomitentă a grupului de inițiativă, concurenților electorali, participanților la referendum, persoanelor fizice sau juridice, în calitate de donatori sau cu care subiectul supus controlului are sau a avut raporturi economice, pentru a se constata autenticitatea acestor raporturi și a operațiunilor efectuate.

115. În cazul unei suspiciuni rezonabile că prețul bunului și/sau serviciului indicat în raportul privind finanțarea grupului de inițiativă sau a campaniei electorale nu ar corespunde valorii sale de piață, Comisia Electorală Centrală are dreptul să estimeze din oficiu valoarea de piață sau să încheie un contract de prestări servicii de evaluare.

116. Competitorii electorali supuși controlului sunt obligați să prezinte Comisiei Electorale Centrale extrase din activitatea de plată pentru distribuirea sponsorizată a publicității electorale pe resursele digitale și platformele on-line. Veridicitatea informației prezentate este confirmată prin semnătura trezorerului competitorului respectiv.

117. După finalizarea procedurilor de control, Direcția specializată întocmește raportul de control, care cuprinde de o manieră sintetică principalele aspecte verificate, activitățile de control efectuate, constatări și eventuale recomandări, precum și documentele și informațiile obținute.

118. Raportul de control, semnat de către șeful Direcției specializate sau de conducătorul grupului de control, și documentele pe care se întemeiază se transmite președintelui Comisiei Electorale Centrale și membrului organului electoral responsabil de domeniul supravegherii și controlului finanțării grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, în vederea aprobării rezultatelor acestuia. Raportul de control se aprobă în ședință publică a Comisiei Electorale Centrale.

119. În cazul unor încălcări de natură contravențională ale dispozițiilor legale privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, președintele, vicepreședintele și secretarul Comisiei Electorale Centrale, funcționarii Direcției specializate, președinții consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea, președintele și secretarul Consiliului Electoral Central al Găgăuziei constată contravenții și încheie procese-verbale.

120. Dacă în cadrul operațiunilor de control apar suspiciuni privind săvârșirea unor fapte de natură penală, la propunerea șefului Direcției specializate, președintele Comisiei Electorale Centrale, în termen de cel mult 48 de ore, sesizează organele de urmărire penală.

121. Dacă ulterior finalizării operațiunilor de control au fost depistate circumstanțe noi ce atestă existența unor semne de încălcare a legislației privind finanțarea activității grupurilor de inițiativă și a campaniei electorale, Comisia Electorală Centrală aprobă, din oficiu sau la sesizare, o hotărâre privind efectuarea controlului repetat (control neplanificat).

122. După finalizarea procedurilor de control, consiliul electoral de circumscripție adoptă o hotărâre, conform modelului orientativ din anexa nr. 7, care conține în special următoarele elemente:

- 1) titlul;
- 2) partea introductivă (locul și data adoptării, denumirea consiliului electoral de circumscripție, numele/prenumele candidatului independent, obiectul hotărârii);
- 3) partea descriptivă (descrierea procedurii de control)
- 4) motivarea soluției (faptele constatate de consiliul electoral de circumscripție, temeiul legal, legătura causală între circumstanțele cauzei și soluția);
- 5) dispozitivul (soluția consiliului electoral de circumscripție, după caz, sancțiunile aplicate);
- 6) informația cu privire la exercitarea căilor de atac;
- 7) formula de atestare a autenticității hotărârii.

123. Hotărârea consiliului electoral de circumscripție adoptată conform pct. 122 se contestă în condițiile art. 91 alin. (3) din Codul electoral nr. 325/2022.

Secțiunea 4. Raportul privind supravegherea și controlul finanțării grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale

124. Toate procedurile de supraveghere și control privind finanțarea grupurilor inițiativă sau a campaniilor electorale se încheie prin emiterea raportului, care cuprinde următoarele:

- 1) partea introductivă, în care se indică data și locul emiterii actului, numele și prenumele șefului și funcționarului Direcției specializate care a efectuat procedurile de supraveghere și/sau control, datele privind competitorul electoral supus supravegherii și/sau controlului, cu indicarea numelui și prenumelui conducătorului grupului de inițiativă, concurentului electoral, participantului la referendum și ale trezorerului, motivul;

2) partea descriptivă, în care se indică constatările Direcției specializate, explicația competitorului electoral supus supravegherii și/sau controlului și concluziile Direcției specializate;

3) partea dispozitivă, în care se indică propunerile privind luarea deciziei de către președintele Comisiei Electorale Centrale.

125. În cel mult 3 zile de la data finalizării operațiunilor de control, pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale se publică informația cu privire la principalele constatări, recomandări și, după caz, sancțiunile aplicate.

126. Hotărârea Comisiei Electorale Centrale privind rezultatele exercitării atribuției de supraveghere și control asupra finanțării grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale poate fi contestată în decurs de 3 zile de la data adoptării, fără respectarea procedurii prealabile.

127. Evidența rapoartelor de control este ținută în Registrul de evidență de către Direcția specializată, cu atribuirea numărului de ordine și datei emiterii actului. Raportul de control poate fi contestat doar odată cu hotărârea Comisiei Electorale Centrale privind rezultatele controlului.

Capitolul VII. Răspunderea pentru încălcarea dispozițiilor legale în domeniul finanțării grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale

128. Încălcarea prevederilor cadrului normativ privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale și privind gestionarea mijloacelor financiare din fondurile grupurilor de inițiativă și ale fondurilor electorale se sancționează conform legii și prezentului regulament.

129. Răspunderea pentru respectarea condițiilor și a modului de susținere financiară a grupurilor de inițiativă sau a campaniilor electorale, privind evidența contribuțiilor și a cheltuielilor efectuate, inclusiv privind întocmirea și prezentarea în termen a rapoartelor privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, le revin:

1) conducătorilor partidelor politice sau, după caz, altor persoane desemnate conform actelor de constituire a acestora – dacă desemnează candidați în alegeri, constituie grupuri de inițiativă sau se înregistrează în calitate de participanți la referendum;

2) persoanelor cu drept de reprezentare/organelor de conducere ale blocurilor electorale, desemnate conform acordurilor de constituire a acestora – dacă desemnează candidați în alegeri, constituie grupuri de inițiativă sau se înregistrează în calitate de participanți la referendum;

3) candidaților la funcția de Președinte al Republicii Moldova;

4) candidaților independenți;

5) Președintelui Republicii Moldova sau primarului înregistrați în calitate de participanți la referendum;

6) conducătorilor grupurilor de inițiativă care desemnează și/sau susțin candidați în alegeri sau inițierea unui referendum;

7) trezorerierilor grupurilor de inițiativă, ale concurenților electorali ori participanților la referendum;

8) persoanelor fizice sau persoanelor juridice, după caz.

130. Comisia Electorală Centrală poate aplica sau propune aplicarea următoarele tipuri de sancțiuni:

1) administrative:

a) avertisment;

b) lipsirea de alocații de la bugetul de stat;

c) privarea de timpii de antenă gratuită și/sau contra plată pentru o perioadă de la 24 până la 48 de ore;

d) anularea înregistrării grupurilor de inițiativă, concurenților electorali sau participanților la referendum;

2) contravenționale:

a) avertisment;

b) amendă;

c) privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități de la 3 luni la un an.

131. În cazul alegerilor locale și referendumurilor locale, consiliile electorale de circumscripție pot aplica grupurilor de inițiativă, candidaților independenți și/sau participanților la referendumul local sancțiuni sub formă de avertisment și anularea înregistrării grupurilor de inițiativă, candidaților independenți sau participanților la referendumul local.

132. Sancțiunile se aplică conform rezultatelor procedurilor de supraveghere și control privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, precum și urmare examinării contestațiilor privind încălcarea actelor normative în domeniul finanțării grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale.

133. La aplicarea sancțiunilor pentru încălcarea actelor normative privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, se va ține cont ca acestea să fie efective, proporționale și disuasive.

134. Contestația privind încălcarea actelor normative privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale poate fi depusă de subiecții prevăzuți la art. 94 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022, în termen de 3 zile de la identificarea încălcărilor, inclusiv după ziua alegerilor, dar până la validarea mandatelor.

135. Forma, conținutul, termenul și procedura de examinare a contestațiilor privind încălcarea actelor normative cu privire la finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale sunt prevăzute la capitolul XIII secțiunea 1 din Codul electoral nr. 325/2022 și de Regulamentul privind procedura de examinare a contestațiilor în perioada electorală, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1128/2023.

136. Sesizarea privind comiterea unei contravenții în domeniul finanțării activității partidelor politice sau a campaniei electorale se examinează conform procedurii stabilite la titlul II capitolul VI din Codul contravențional nr. 218/2008.

137. În cazul în care primește donații cu încălcarea prevederilor art. 54 alin. (5) și/sau peste plafoanele stabilite în art. 57 alin. (4) din Codul electoral nr. 325/2022, admite realizarea uneia dintre acțiunile interzise la art. 54 alin. (6) din același cod, grupul de inițiativă, concurentul electoral sau participantul la referendum este obligat, în termenul indicat de Comisia Electorală Centrală, să verse în bugetul de stat sumele primite/utilizate cu încălcarea legii.

138. În cazul neexecutării cerințelor prevăzute la pct. 137, Comisia Electorală Centrală emite o somație scrisă către grupul de inițiativă, concurentul electoral sau participantul la referendum, prin care îi solicită să verse la bugetul de stat sumele primite cu încălcarea legii și să informeze despre executarea somației, în termen de 3 zile lucrătoare de la emiterea acesteia, prezentându-i Comisiei Electorale Centrale dovada.

139. Comisia Electorală Centrală are dreptul să lipsească partidul politic, înregistrat în calitate de concurent electoral și/sau participant la referendum, de dreptul la alocații de la bugetul de stat pentru o perioadă de la 2 luni la un an, doar în cazul aplicării repetate a sancțiunii sub formă de avertisment în cursul unei perioade electorale pentru încălcări privind finanțarea grupurilor de inițiativă și/sau a campaniei electorale. Comisia Electorală Centrală va relua virarea alocațiilor de la bugetul de stat după expirarea perioadei pentru care partidul politic înregistrat în calitate de concurent electoral și/sau participant la referendum a fost lipsit de finanțare publică directă.

140. Constituie contravenții în domeniul finanțării grupurilor de inițiativă și a campaniei electorale și sunt pasibile de sancțiuni contravenționale faptele prevăzute la art. 48¹ alin. (3), (5) – (7), 48², 48³ și 49 alin.(1) din Codul contravențional nr. 218/2008.

141. În cazul inițierii și desfășurării procedurii contravenționale, agentul constatator aplică în modul corespunzător Procedura cu privire la întocmirea proceselor-verbale cu privire la contravenție, aprobată de către președintele Comisiei Electorale Centrale. Agentul constatator poate iniția procedura contravențională în privința subiecților prevăzuți la pct. 129.

142. În cazurile prevăzute la art. 181¹, 181² și 181³ din Codul penal nr. 985/2002, președintele Comisiei Electorale Centrale și/sau președinții consiliilor electorale de circumscripție înaintează un demers către organele de urmărire penală pentru investigarea cazurilor.